

A Hair él!

Nem mintha kétségeim lettek volna efelől. Az „amerikai törzsi szerelmi-rock musical” (szerzői ezzel a műfaji megjelöléssel illették) több mint négy évtizede igazolja maradandóságát. Az 1967-es off-Broadway bemutató után öt hónappal – és némi átírást, új számok beiktatását követően –, 1968. április 29-én került színre végleges változata a Broadwayn. Ki-ki választhat, melyiket tartja jelentősebbnek: Galt MacDermot zeneszerzői vagy Gerome Ragni és James Rado darab- és szövegírói munkáját. (Miután ő maga nem nyilatkozott az ügyben, e legutóbbi elhíresült magyar származása iránt lehetnek kétségeink, mivel a Rado nem eredeti neve, hanem a Radomskiból rövidült.) Az az igazság, hogy a *Hair* zenei-szövegi egységében remekmű, és diadalmasan kerül ki minden átalakításból. Forman 1979-es filmváltozata modernebbé tette a hangszerelést, főképp pedig alaposan átszabta a cselekményt, és módosított a figurák egy részén is. Ezekkel az eredeti polgárpukkasztó politikai kabarétól az amerikai filmgiccs irányába tett lépéseivel feldühítette az ortodox *Hair*-hívőket (köztük engem), de előbbutóbb többnyire mégiscsak ellenállhatatlan büvkörébe vonta őket (köztük engem), s a kultfilmmé vált alkotás végül is sokat tett musicalünk még szélesebb körű népszerűsítéséért.

A *Hair* életképességének legfrissebb (magyarországi) jele Pejtsik Péter klasszikus zenei átírata, mely a Musica Sonora Kamarazenekar, a Semmelweis Kórus (művészeti vezető: Oláh Márta) és négy szólista közreműködésével került a közönség elé. A kérdés nem is az volt, hogy sikerül-e megzabolázni a zabolázhatatlant, hanem az, hogy a „komolyzenei” köntös nem köti-e gúzsba a rockmusicalt. Pejtsik mesteri átdolgozása klasszikus (nemritkán barokk) zenei formákba foglalja, rendszerezi a dalokat, de alapvető játékosságával érvényre juttatja a *Hair* pezsgő vitalitását. 15 dal, a teljes muzsikának nagyjából a fele került bele a válogatásba, mely (ha az emblematisz számok közül hiányzik is az *I Got Life*) hűen képviseli az egészet, felrajzolja a jövőbe nézően optimista *Aquariustól* a keserűen, fájdalmasan zengő *The Flesh Failuresig* terjedő nagy ívet. (A magam részéről nem örültem ugyan a külön-külön is rendkívül

szép *Where Do I Go* és *Easy to Be Hard* egybeolvasztásának, de az eredmény kétségtelenül jó lett.)

Miután filmhez, színházhoz értőnek mondhatom magam legfeljebb, zenei szakértőnek semmiképp, befogadói állapotomon mérem a hatást: már az első taktusoknál szinte könnybe lábadt a szemem, majd mosoly ült az arcomra, később bizsergett a hátam. Hol egyik, hol másik, hol mindhárom fizikai-lelki reakcióm végigkísérte az előadást. Ez számomra és – a viharos fogadtatás, a kikövetelt két ráadás tanúsága szerint – a közönség számára bizonyította, nemcsak az átalakítás, az átlelkesítés is fényesen sikerült. Az 1960-as évek szellemiségének egyfajta esszenciáját, a „szerelmeskedj, ne háborúzz” hippimentalitását képviselő, rockzenei legendává lett *Hair*nek így napvilágra kerültek bachi, sőt beethoveni gyökerei – egy játékosan komoly kísérlet keretében. Mindez nemcsak a főleg az After Crying együttesből ismert Pejtsik Péter érdeme, hanem az értően, nagy kedvvel dirigáló Illényi Péteré, a monumentális hangzást biztosító zenekaré és énekaré, meg természetesen a szólistáké is. Utóbbiak közül ketten a „családban maradnak”, hiszen szopránként Pejtsik felesége, Andrejszki Judit, gyerekszopránként kislányuk, Pejtsik Bogi működött közre. Az érett női- és a hamvas, egyszer-egyszer bájosan bizonytalankodó lánykahang igazi együttesé formálódott Bozi Péter delikát, átélt kontratenorjával és Légrádi Gábor (ex After Crying) férfias tenorjával. Mindannyiuknak köszönhető, hogy a szép muzsika áradása közben gondolatok is ébrednek bennünk. Több mint negyven esztendő elég volt a *Hair* klasszicizálódásához, de ma is szentelenül frissen szól szeretetről, erőszakmentességről, nonkonformizmusról, a sokszínűség jogáról és üdvös voltáról, önmagunk vállalásáról.

Harmat György